

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2019¹

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2020 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Aan het eind van het aanvraagformulier is een uitgebreide toelichting per vraag opgenomen voor de ambtelijke ondersteuning van het college.

¹ Versie aanvraagformulier d.d. 30 januari 2020

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website:
<https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2019>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

Welke punten vragen de aandacht van de gemeenteraad? Uit welke onderdelen moet dat inzicht bestaan?

- Het college geeft de gemeenteraad via een globale analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd).
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.

Op de website van de VNG is [de brief aan de Raadsleden](#) over de VU 2019 gepubliceerd.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

Omvang van het tekort en historische achtergrond

De Participatiewet wordt voor de gemeente Vlissingen (samen met de gemeenten Middelburg en Veere) uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren.

Orionis heeft in juli 2014 een globale analyse opgesteld van de verwachte tekorten over de periode 2015-2018. Aanleiding was de inwerkingtreding van de Participatiewet en de eerdere financiële resultaten van de uitvoering van de WWB. Gekeken is naar de oorzaak en de omvang van de tekorten. Het opgestelde Beleidsplan 2015-2018 bevat extra maatregelen die zijn ingevoerd in 2015 en daarna gecontinueerd. Dit leidde in eerste instantie tot vermindering van de tekorten zoals die in het Beleidsplan waren begroot.

In september 2016 zijn de voorlopige budgetten 2017 bekend gemaakt. Deze budgetten die middels het nieuwe verdeelmodel zijn vastgesteld vallen fors lager uit dan voorgaande jaren en leiden daarmee weer tot een forse stijging van de tekorten.

Dit betekent dat het lopende beleidsplan 2015-2018 en het vigerende beleid en werkwijze onvoldoende antwoord gaf en dat nieuwe maatregelen nodig waren. Hiervoor is in najaar 2016 een nieuw Plan van Aanpak ontwikkeld, mede op basis van een onderzoek door bureau Berenschot. Dit Plan van Aanpak 2017/2018 is in het voorjaar 2017 door de gemeenteraad goedgekeurd en gestart. De maatregelen uit dit plan lopen ook door in 2019.

Het definitieve tekort 2019 bedraagt € 1.778.654 voor Vlissingen. Dit is ruim € 1,1 miljoen lager dan voorgaand jaar, toen bedroeg het tekort nog € 2.881.174.

Oorzaken van het tekort: de jaren vóór 2017

Zoals hierboven genoemd waren er al bestaande tekorten vóór 2017, die in 2017 verder zijn vergroot door de verlaging van de Rijksvergoeding. Daarom wordt eerst naar de jaren voor 2017 gekeken.

Uit een analyse van de ontwikkeling van de uitgaven op Walcheren ten opzichte van de landelijke ontwikkeling blijkt dat vooral in de jaren 2013 en 2014 de ontwikkeling op Walcheren ongunstiger is geweest dan landelijk. Hiervoor zijn drie belangrijke oorzaken aan te wijzen:

1. Grote regionale faillissementen
Walcheren heeft te maken gehad met 2 regionale, grote faillissementen. In november 2011 is het faillissement van Zalco uitgesproken. Hierbij zijn 650 directe arbeidsplaatsen verloren gegaan, en naar schatting eveneens 650 indirecte arbeidsplaatsen. In de loop

van 2012 is fabrikant Termphos failliet gegaan. Hierbij ging het om 450 directe arbeidsplaatsen. Een deel van de medewerkers is middels een mobiliteitscentrum aan een andere baan geholpen, een ander deel is na afloop van de WW-uitkering ingestroomd in de bijstand. Deze instroom heeft veelal in 2013 en 2014 plaatsgehad en heeft geleid tot hogere klantaantallen.

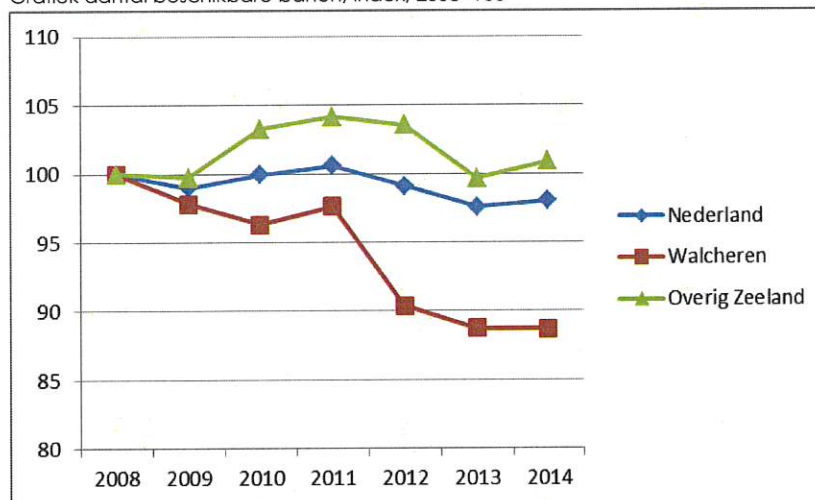
2. Hoge doorstroom WW

Uit eerder onderzoek van UWV (rapport "Na de WW in de bijstand. De doorstroom van WW naar bijstand per gemeente, prognose tot 2017.", UWV, maart 2016) blijkt dat Vlissingen en Middelburg in ongunstige zin afwijken van het landelijk gemiddelde. Zij behoren tot de top-20 van de gemeenten met het hoogste doorstroompercentage van de WW naar de bijstand, Vlissingen op de 10e plaats en Middelburg op plaats 16.

3. Beschikbaarheid van banen in de regio

De beperkte beschikbaarheid van het aantal banen m.b.t. Walcheren blijkt uit landelijke cijfers die Berenschot verzameld heeft, zie onderstaande grafiek. Hieruit blijkt dat met ingang van 2012 de arbeidsmarkt op Walcheren zich ongunstig heeft ontwikkeld.

Grafiek aantal beschikbare banen, index, 2008=100

Oorzaken van het tekort: 2016/2017 uitkomsten onderzoek Berenschot

Mede vanwege de oplopende tekorten heeft Orionis medio 2016 het bureau Berenschot een verdiepend onderzoek laten uitvoeren naar de instroom, doorstroom en uitstroom en financiële gevolgen van de Participatiewet. Daarin is Walcheren/Orionis vergeleken met de landelijke ontwikkelingen, met de ontwikkeling in de andere Zeeuwse gemeenten en met de ontwikkeling in een referentiegroep. De referentiegroep bestaat uit tien gemeenten waarvan vanwege de sociaal economische omstandigheden verwacht mag worden dat de bijstandsdichtheid min of meer gelijk is aan de bijstandsdichtheid op Walcheren².

² Almere, Assen, Dordrecht, Heerenveen, Hengelo, Maastricht, Nissewaard, Zoetermeer, Zutphen, Zwijndrecht.

De conclusie uit het onderzoek van Berenschot is eind 2016 dat:

- 1) het aantal bijstandsgerechtigden op Walcheren in de afgelopen jaren relatief sterk is toegenomen. De oorzaak is een sterke toename van de instroom en een achterblijvende uitstroom uit de uitkering.
- 2) Ook interne processen zijn een oorzaak van de hogere bijstandsdichtheid. Immers, een belangrijk aandachtspunt is het voorkomen van instroom in de uitkering. De aandacht aan de kop van het proces is nu nog te veel gericht op de uitkeringsaanvraag. Pas later, als de uitkering is toegekend, wordt gewerkt aan re-integratie. Er gaat daardoor kostbare tijd verloren om mensen aan het werk te krijgen c.q. om de focus van mensen op werk gericht te krijgen.
- 3) In de afgelopen jaren is het volume sterk toegenomen. Er moet rekening mee worden gehouden dat er relatief veel mensen in de bijstand zitten die zouden kunnen werken. Aandacht voor het zittend bestand is noodzakelijk om het volume op peil te houden.
- 4) Naast re-integratie is voldoende handhaving zeker zo belangrijk om het uitkeringsvolume te beheersen. Handhaving is een ondergeschoven kindje. Hiervoor zou meer aandacht moeten komen. Zowel preventief als repressief.
- 5) Berenschot heeft in haar rapport geconstateerd dat het aantal beschikbare banen op Walcheren in de afgelopen jaren flink afgenomen is. Mogelijk zijn deze ook debet aan het hogere bijstandsvolume.
- 6) Daarnaast is er een mismatch tussen de beschikbare banen en de bijstandsgerechtigden die wel kunnen werken. Een combinatie van diverse belemmeringen (lage opleiding, hoge leeftijd, te lang uit het arbeidsproces enz.) vormen bij deze bijstandsgerechtigden een multi-problematische situatie.

Op de uitkomsten van dit onderzoek is een Plan van Aanpak 2017/2018 geformuleerd en vervolgens direct uitgevoerd, zie hiervoor onderdeel B. De uitvoering van dit plan is verlengd in 2019 (en loopt ook in 2020 verder door).

Oorzaken van het tekort: 2019 instroom

In onderstaande tabel zijn de redenen van instroom 2019 opgenomen in vergelijking tot voorgaande jaren. Daarin zijn weinig opvallende zaken. Twee aspecten vallen wel op. Allereerst een ongunstige ontwikkeling binnen de reden "Einde arbeid in dienstbetrekking". Daarnaast valt de gunstige ontwikkeling op bij de reden "Verhuizing naar Walcheren". Dit laatste aspect heeft te maken met de lagere instroom van statushouders ten opzichte van voorgaande jaren.

Klanten die instromen na einde arbeid in dienstbetrekking worden meteen opgepakt. Deze klanten staan immers dicht bij de arbeidsmarkt: ze hebben net nog gewerkt. Deze klanten worden meteen opgenomen in de caseload van de 'matchers' die bemiddelen tussen beschikbare vacatures en klanten.

	totaal 2019		2018	2017
Einde studie	44	5%	3%	5%
Einde relatie	66	8%	8%	9%
Einde arbeid in dienstbetrekking	126	15%	12%	10%

Einde additionele arbeidsplaats	27	3%	4%	4%
Einde zelfstandig beroep	20	2%	2%	2%
Einde WW-uitkering	85	10%	10%	11%
Einde ander inkomen/vermogen	56	7%	6%	6%
Einde detentie	39	5%	6%	5%
Einde verblijf buitenland	19	2%	2%	3%
Verhuizing naar Walcheren	131	16%	21%	20%
Oorzaak bij partner	20	2%	2%	2%
Einde zelfvoorzienend bestaan	31	4%	2%	2%
Andere oorzaak *)	177	21%	22%	20%
totaal	841			

Samenvattend

Orzaken van het tekort liggen deels in externe factoren in het verleden, in de negatieve aanpassing van het verdeelmodel 2017 en in interne factoren. Hiervoor is een Plan van Aanpak met maatregelen opgesteld en uitgevoerd, zie hiervoor onderdeel B.

B. Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B2) zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe bron heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen.

B1. Beschrijving getroffen interne maatregelen

Maatregelen in het beleidsplan 2015-2018

Samen met de andere twee Walcherse gemeenten zijn gerichte keuzes gemaakt voor bepaalde doelgroepen en instrumenten. Deze maatregelen zijn geformuleerd in het beleidsplan 2015-2018 om het voorziene tekort te beperken c.q. te voorkomen. Het genoemde beleidsplan is doorgetrokken naar en voortgezet in 2019.

De belangrijkste keuzes die in dit beleidsplan zijn verwerkt en betrekking hebben op het terugdringen van klantaantallen zijn de volgende.

- Inzetten op doelgroepen met ontwikkelperspectief;
- Extra dienstverlening op doelgroep 'loopbaanontwikkeling' (80-100% verdienvermogen);
- Maatwerktrajecten voor iedereen in de doelgroep 'trajectontwikkeling' (50-80%);
- Onderzoek naar samenstelling 'arbeidsontwikkeling' (0-50%);
- Jongeren: continueren van doelgroepaanpak en gebruik maken van (toekomstige) subsidiemogelijkheden;
- Regionale afspraken maken over instrumenten als garantiebanen, loonkostensubsidie, loonwaardebepaling, jobcoaching, no-riskpolis, SROI, werkgeversbenadering, proefplaatsing en de inclusieve arbeidsanalyse.

Plan van Aanpak: aanvullende maatregelen (2017 t/m) 2019

Naar aanleiding van het hiervoor genoemde onderzoek door Berenschot heeft Orionis Walcheren een "Plan van aanpak" opgesteld. Begin 2017 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met dit plan van aanpak, nadat de gemeenteraden hierover hun zienswijze hadden gegeven. De 2-jarige periode 2017-2018 is verlengd in 2019 en wordt ook doorgezet in 2020, gezien het relatief voorspoedige resultaat dat is geboekt in reductie van het klantenbestand.

Om het Plan van Aanpak uit te kunnen (blijven) voeren zijn door de gemeenten extra financiële middelen beschikbaar gesteld, voornamelijk ten behoeve van de inzet van extra personeel.

De hoofdpunten van het Plan van Aanpak zijn kernachtig geformuleerd:

- Strikte aanpak en handhaving;
- Focus op werk;
- Iedere klant blijvend in beeld, maar focus op specifieke klantgroepen;
- Nieuwe instrumenten inzetten om klanten te laten uitstromen;
- De vraagkant van de arbeidsmarkt is leidend;
- Werksoorten in het Werkleerbedrijf zijn arbeidsmarktgericht en bedrijfseconomisch verantwoord.

Deze uitgangspunten zijn in het Plan van Aanpak verder uitgewerkt in concrete maatregelen en worden hieronder verder toegelicht.

1) Invoering van een nieuw klantproces waarbij de focus ligt op werk

Werk moet een prominentere plaats krijgen bij de intake. Dus niet meer eerst de uitkering regelen en daarna bemiddelen naar werk, maar de bemiddeling naar Werk al oppakken voordat de uitkering wordt geregeld. Dit bereiken we door met de klanten die zich aanmelden eerst een werkintake/startgesprek te houden. Op de achtergrond loopt dan de uitkeringsintake gelijktijdig door. Per saldo moet deze maatregel instroom beperkend werken, doordat in een aantal gevallen werk gevonden wordt voordat de uitkeringsaanvraag is afgehandeld.

2) Werkgeversdienstverlening: eerder bemiddelen

De groep klanten die 'klaar is voor werk', maar nog in caseload is bij trajectontwikkeling omdat ze een intern werkleertraject volgen, worden meteen ook meegenomen in de bemiddeling door accountmanagement op vacatures. Dus: sneller starten met de actieve bemiddeling. Een nog lopend traject mag niet leidend zijn als er een kans is op uitstroom naar werk. Door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt zien we dat klanten sneller geplaatst kunnen worden, ondanks dat ze nog niet volledig geschoold of werkfit zijn. Werkgevers zijn meer en meer bereid hier zelf in te investeren.

3) Focusgroep/ hercontrole AO

Extra aandacht voor mensen die lang in de uitkering zitten en duurzaam of tijdelijk geen participatiemogelijkheden hebben, de AO-groep (ArbeidsOntwikkeling, de groep met de laagste loonwaarde). Het klantcontact met deze groep is geïntensiveerd. Het gaat dan vooral om het opnieuw oproepen van mensen om te kijken of hun situatie veranderd is en of zij kunnen meedoen aan re-integratie. In 2019 zijn 776 klanten van

deze AO-groep beoordeeld. Een deel hiervan is ingestroomd in een traject of (deels) uitgestroomd naar werk.

- 4) Het arbeidsmarktgericht maken van het werkleerbedrijf: aansluiting arbeidsmarkt
Voor het Werkleerbedrijf is gewerkt aan het arbeidsmarktgericht maken van de verschillende werksoorten. Trajecten voor bijstandsgerechtigden worden vooral aangeboden in de werksoorten waar ook vraag is naar personeel.
Daarnaast hanteren we de werkervaringsplek. Dit voor klanten die geschikt zijn voor werk en geen traject nodig hebben, maar weer even arbeidsritme op moeten doen of actief zijn terwijl ze ondertussen solliciteren en bemiddeld worden naar werk.
- 5) Een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren: doorstroom
Voorkomen dat jongeren van VSO/PrO en uitvallers van MBO-1 aan de kant komen te staan en ze samen met de scholen vroegtijdig toeleiden naar vervolgonderwijs, arbeid (met ondersteuning) of arbeidsmatige dagbesteding. Hiertoe is de samenwerking tussen Orionis Walcheren, regionaal bureau leerplicht (RBL), de WMO-organisatie en de scholen geïntensiveerd. Het doel van de integrale aanpak is het voorkomen van uitval en zorgen voor doorstroom, zodat deze jongeren maximaal kunnen participeren en voorkomen wordt dat ze instromen in de bijstand. Waar nodig zetten we hierbij al tijdens de schoolperiode ons Werkleerbedrijf in.
- 6) Strikte aanpak en handhaving
De strikte aanpak helpt klanten te wennen aan omgangsvormen die op de arbeidsmarkt gebruikelijk zijn: nl. afspraak = afspraak en die kom je na. Zo niet, dan heeft dit consequenties. Er wordt nadrukkelijk meer gehandhaafd, niet alleen op rechtmatigheid maar ook op doelmatigheid. Het gaat dan bijvoorbeeld om handhaving op afspraken die gemaakt zijn tijdens een werkgesprek of een re-integratietraject, het niet gehoor geven aan een uitnodiging of het niet willen aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid (immers: alle werk is passend). Het niet voldoen hieraan leidt direct tot een maatregel, bij recidive leidt dit tot oplopende maatregelen. De afstemmingsverordening is hierop aangepast.
- 7) Project voorliggende voorziening
Door een extern bureau zijn alle bestaande klanten en nieuwe instroom 2017 beoordeeld op de mogelijkheid van voorliggende voorzieningen. Dit heeft geleid tot beëindigingen wegens voorliggende voorziening en ook tot verlagingen van bijstandsuitkeringen door een betere benutting van andere voorzieningen. Dit bureau heeft tevens de medewerkers getraind op voorliggende voorzieningen. Gezien de complexiteit hiervan zal een dergelijk onderzoek periodiek worden herhaald: dit staat inmiddels gepland voor 2020.
- 8) Statushouders
Er is een specifieke aanpak voor statushouders ontwikkeld. Niet eerst inburgeren en dan werk zoeken, maar dit proces samen laten lopen. Werk kan zo zelfs de beste inburgering zijn. Voor statushouders die de taal nog moeten leren zijn specifieke werkplekken gecreëerd in ons Werkleerbedrijf (taalstages), zodat werken en leren tegelijk opgaan.

Schooltijden voor inburgering zijn daarbij in overleg met het ROC aangepast op de werktijden. Dit moet de door- en uitstroom van statushouders versnellen en vergroten.

B2. Beschrijving getroffen externe maatregelen

Per getroffen maatregel worden de volgende vragen beantwoord:

Naam van de maatregel, gevolgd door de antwoorden op de volgende drie vragen:

- a) Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?
- b) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?
- c) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Op verschillende wijze is sprake geweest van consultatie ten behoeve van externe maatregelen. Niet alleen in 2019, deels ook al in eerdere jaren waarvan maatregelen doorwerken in 2019. Ze worden hieronder apart genoemd.

Consultaties 2019

Divosa: Benchmark Werk&Inkomen

Orionis Walcheren is deelnemer aan de benchmark Werk&Inkomen van Divosa. Hierin worden de prestaties op het gebied van instroombeperking, uitstroombetereiding en handhaving vergeleken met andere gemeenten, zodat we kunnen zien waar afwijkingen zich voordoen. Hierdoor kunnen we gericht handelen.

Rekentool SEQ

Deze wordt gebruikt om te benchmarken met andere gemeenten en om te kijken op welke specifieke kenmerken van de bijstandpopulatie Vlissingen afwijkt van anderen. Dit kan nl. aanleiding geven tot specifiek beleid.

Samenwerking TottaLab

Door TottaLab is in samenwerking met een viertal organisaties waaronder Orionis en met Stimulansz een aanpak ontwikkeld om middels een algoritme aan fraudebestrijding te doen. In 2019 heeft TottaLab op basis van dit algoritme een top-20 met potentiële bijstandsfraude aangeleverd die door ons is onderzocht.

Samen met UWV: inperking doorstroom WW naar bijstand

"Einde WW-uitkering" blijft een grote factor in de instroom bijstand op Walcheren. Ondanks de verschillende doorstroomredenen die voor Walcheren negatief uitvallen (zoals significant meer alleenstaanden, significant minder woonwijken met sociaal economische hoge status), beschouwen we deze doorstroom niet als een gegeven. In overleg met het UWV is hier een aanpak voor opgesteld. In 2019 werden WW-gerechtigden waarvan de uitkering afloopt actief

gewezen op de voorlichtingsbijeenkomst van Orionis. Door het geven van voorlichting over rechten en plichten en mogelijkheden proberen we instroom te beperken.

Deelname Divosa regiobijeenkomst Zuid

Deze bijeenkomst in november 2019 had als doel te sparren met elkaar over zaken die juist goed gaan binnen het sociale domein en over de zaken die juist aandacht behoeven. Doel ervan is ideeën op te doen en van elkaar te leren. Deelnemers waren meer dan 10 sociale diensten uit de regio Zuid-Nederland.

Participatielab Zeeland (ROC en SW-bedrijf)

Dit is een samenwerkingsverband met ROC Scalda, De Zuidhoek (WS-bedrijf Schouwen-Duiveland) en werkgevers.

Doel is om de doelgroep "kwetsbare medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt" duurzaam op te leiden in de beschermde omgeving in een MBO Entree opleiding.

Het concept Participatielab Zeeland is erop gericht om de doelgroep op te leiden op de werkvloer in een werkleerlocatie. Al werkend wordt de werknemer opgeleid voor een niveau 1 opleiding en met extra begeleiding gereed gemaakt voor doorstroom naar de arbeidsmarkt. Gedurende een schooljaar krijgt de werknemer één dag in de week les in de schoolse vakken die nodig zijn voor het behalen van het MBO-1 diploma, te weten rekenen, burgerschap en Nederlands. De docent heeft ook de mogelijkheid tot het houden van coachingsgesprekken.

Consultaties uit eerdere jaren waarvan de maatregelen doorwerken in 2019

Onderzoek bureau Berenschot

Het al eerder genoemde onderzoek van Berenschot (2016), dat geleid heeft tot de maatregelen in het Plan van Aanpak 2017-2020, gericht op minder instroom, meer uitstroom en meer handhaving door strikte aanpak.

Door gemeenten zijn hiervoor ook in 2019 aanvullende middelen beschikbaar gesteld: ruim € 900.000. Deze middelen zijn ingezet voor extra formatie, waarmee de interne en externe maatregelen mede mogelijk zijn gemaakt. Deze hebben daadwerkelijk tot een belangrijke klantending geleid, (significant) beter dan het landelijk gemiddelde.

Deelname aan onderzoek 'uitschieters verdeelmodel'

De gemeente Vlissingen heeft in 2017 deelgenomen aan het onderzoek door Atlas van Gemeenten naar de uitschieters van het verdeelmodel. Uit dat onderzoek kwamen 7 factoren naar voren waarvan het aannemelijk is dat die van invloed zijn op de bijstandsuitgaven. Vijf van de zeven komen specifiek terug in maatregelen Plan van Aanpak 2019 (handhaving, focus op kansrijken, streng aan de poort, workfirst en deeltijdwerk) en bevestigen daarmee de keus die hiervoor in het Plan van Aanpak is gemaakt. De twee resterende factoren (politieke signatuur en stabiliteit personeel) zijn minder beïnvloedbaar.

Samenwerking Hogeschool Zeeland

Orionis Walcheren en de Hogeschool Zeeland werken op verschillende fronten samen. O.a. om studenten HRM te ondersteunen in hun ontwikkeling naar professional binnen het sociaal domein. Dit door de ontwikkeling van een gezamenlijke course voor 4e-jaars HRM-studenten genaamd "Kwaliteit van arbeid: de inclusieve arbeidsmarkt". Ook in 2019 hebben de 4e-jaars

studenten een dag doorgebracht bij Orionis. Op deze manier hopen wij bij de toekomstige HR-managers begrip en inzicht te kweken m.b.t. de inclusieve arbeidsmarkt. Deze toekomstige HR-managers zijn in de toekomst immers onze potentiële gesprekspartners als het gaat om het plaatsen van mensen.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

De hiervoor genoemde interne en externe maatregelen richten zich op vermindering van de instroom en vergroting van de uitstroom. De maatregelen beïnvloeden elkaar. Als voorbeeld: minder instroom omdat een klant aan het werk geholpen wordt vóórdat de uitkering is toegekend leidt anderzijds tot minder uitstroom naar werk. Er is in dat geval geen sprake van uitstroom, omdat er geen instroom is geweest.

Daarom begroten we op het niveau van het *totale* klantenbestand. Alle maatregelen resulteren uiteindelijk in een effect op het klantenaantal. Dit staat los van het tekort op de uitkeringslasten: dit getal wordt immers in belangrijke mate mede beïnvloed door de Rijksvergoeding.

We benchmarken ons klantenaantal met de benchmark van de grote gemeenten. In deze benchmark is meer dan 50% van het bijstandsbestand vertegenwoordigd. De resultaten hiervan zijn over 2019 als volgt (cijfers voor Orionis, dus Middelburg/Vlissingen/Veere gezamenlijk):

- Begroot: een positieve ontwikkeling van het klantenaantal van Orionis ten opzichte van de benchmark van 80 klanten.
- Realisatie: een positieve ontwikkeling van het klantenaantal van Orionis ten opzichte van de benchmark van 53 klanten. (Totale daling met 171 klanten van 3073 naar 2902). De waarde van 53 uitkeringen bedraagt € 780.000 per jaar.

Voor de gemeente Vlissingen is de ontwikkeling in 2019 als volgt:

- Een daling met 94 klanten van 1652 naar 1558. Dit komt overeen met een daling van 5,7%.
- Dit zetten we af tegen de benchmark, die een daling van 3,9% laat zien. Een positief verschil derhalve van 1,8% in het voordeel van Vlissingen, oftewel 30 klanten. Dit heeft een geldswaarde van € 441.000 per jaar.

Hiermee is het tekort in 2019 ten opzichte van 2018 concreet verder gereduceerd.

De gemeente monitort hier actief op, o.a. middels het 2-maandelijkse dashboard dat Orionis verstrekt en middels de maandelijkse grafiek en tabel over de klantaantallen. Hierin zijn tevens verschillende belangrijke KPI's m.b.t. bijstand opgenomen.

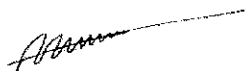
D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlissingen verklaart dat het voor 15 augustus 2020 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

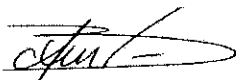
Datum: 02-07-2020 _____

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: de heer mr. drs. ing. M. van Vliet

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: de heer drs. A.R.B. van den Tillaar

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2020.

De gemeenteraad van de gemeente Vlissingen stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: 02-07-2020 _____

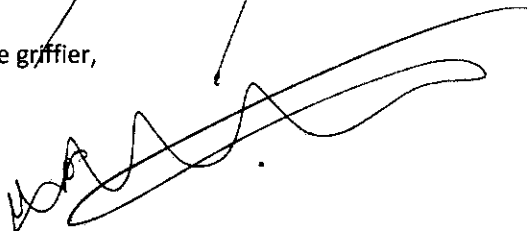
Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: de heer drs. A.R.B. van den Tillaar

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: mevrouw E. van der Mark

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2019 dient uiterlijk op 15 augustus 2020 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2020 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2017 als over 2018 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2017 en/of over 2018 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt

eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Hoe uitgebreid moet het aanvraagformulier worden ingevuld en is hier een extern bureau bij nodig?

Het uitgangspunt van de aanvraag van de vangnetuitkering is dat elke gemeente – ongeacht het aantal inwoners – zelfstandig de aanvraag moet kunnen voorbereiden en indienen. Dat houdt in dat alleen het opstellen van de aanvraag geen reden is om een extern bureau te betrekken. Daarbij wordt benadrukt dat het aan het lokale bestuur is hoe uitgebreid de vragen in het aanvraagformulier worden beantwoord, mits deze vragen duidelijk worden beantwoord. De beantwoording van de vragen in het aanvraagformulier is verplicht. Dat geldt niet voor de suggesties in de onderstaande toelichting. Op de pagina 'beoordeling en advisering' over de VU 2019 wordt een en ander eveneens toegelicht.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven. Onder een analyse van de oorzaken van het tekort wordt verstaan: 'de ontwikkeling van de uitgaven en de oorzaken daarvan.'

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.

- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018³ en/of de Benchmark van Divosa⁴.
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

Onderdeel B

Inleiding

Indien uw gemeente over 2017 en/of 2018 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college ook over 2019 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering dient het college te verklaren dat *interne en externe* maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere reductie van het tekort.

Onderdeel B bestaat uit 2 vragen:

- B1. Beschrijf de getroffen interne maatregelen onder B1.
Onder interne maatregelen worden alle getroffen maatregelen verstaan die niet tot stand zijn gekomen door externe consultatie, maar door de gemeente zelf.
- B2. Beschrijf de getroffen externe maatregelen, waarbij ook wordt beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe 'schriftelijke' informatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'getroffen externe maatregelen'.

Wat wordt verwacht van de beschrijving van de getroffen externe maatregelen?

Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen. Hieruit moet blijken dat het college actief externe consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel en hoe dit heeft geleid tot het treffen van de externe maatregel(en) voorafgaand aan het moment van indiening door het college.

Beschrijving getroffen externe maatregelen

Per getroffen maatregel dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

Naam van de maatregel, gevolgd door de antwoorden op de volgende drie vragen:

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2018/10/25/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2019>

⁴ www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

- a) Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?
- b) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?
- c) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Alle drie de vragen dienen te zijn beschreven, zodat een duidelijk inzicht wordt geboden dat hier sprake is van 'externe maatregel(en)'.

Een voorbeeld van een duidelijke beschrijving is:

Maatregel 1. Bevorderen ondernemerschap

- A) De externe bronnen voor deze maatregel zijn geweest:
 - a. Een rapport van Radar Advies: Werkzame bestanddelen van parttime ondernemen, dec 2016
 - b. Achterbanraadpleging ZZP Nederland, mei 2018
 - c. Divosa, innoveren van het BBZ, november 2018
- B) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe bron?
Het inzicht dat investeren in begeleiding van en naar zelfstandig ondernemerschap bijdraagt aan het verkleinen van het bijstandstekort.
- C) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?
De maatregel die getroffen is om meer capaciteit beschikbaar te stellen. Hiermee kunnen meer bijstandsgerechtigden naar zelfstandige ondernemerschap worden begeleid en wordt tevens vroegtijdige beëindiging van zelfstandig ondernemerschap zoveel mogelijk voorkomen.

Toelichting op de drie vragen.

1. *Wat wordt verstaan onder een externe bron(nen): externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?*

Een externe partij is een persoon of organisatie buiten de grenzen van de gemeente.

- Een veelgestelde vraag is of in geval van een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) de consultatie als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat in geval van een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) er sprake is van een gemeenschappelijk beleid en uitvoering voor alle aangesloten gemeenten. Dat betekent dat consultatie van gemeenten die onderdeel uitmaken van een gemeenschappelijke regeling niet als extern wordt gezien.
- Dit ligt anders voor een SW-bedrijf omdat hier ook sprake kan zijn van privatisering, waardoor verantwoordelijkheden en bevoegdheden anders kunnen worden belegd. Om die reden wordt consultatie van het SW-bedrijf wel gezien als externe consultatie.
- Onder externe 'schriftelijke' informatie wordt alle informatie verstaan die vastgelegd is in een document of een digitale drager (website, bestand etc.) en voortkomt uit een bron

buiten de grenzen van de eigen gemeente respectievelijk ISD of RSD. Deze externe informatie dient dan wel ook informatie te bevatten over de effectiviteit en de aanpak van deze maatregel. Anders is raadpleging van de partij van wie de informatie komt noodzakelijk.

2. *Wat heeft de externe consultatie opgeleverd?*

Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

Hier wordt beschreven welk inzicht door consultatie van die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie is gekregen bij de gemeente, dat geleid heeft tot het treffen van de externe maatregel?

o *Wat wordt verstaan onder consultatie van een externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?*

Onder consultatie wordt verstaan het raadplegen van een externe bron (partij of 'schriftelijke' informatie) buiten de gemeente respectievelijk ISD of RSD. Dat kan het raadplegen van een externe partij zijn, maar het kan ook het raadplegen van externe 'schriftelijke' informatie zijn, mits deze ook informatie over de toepasbaarheid (effectiviteit, uitvoerbaarheid en aanpak etc.) omvat, anders is het inwinnen van advies bij de betreffende gemeente noodzakelijk.

Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere:

- *gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten;*
- *gebruik maken van beleidsplannen e.d. van gemeenten en op basis daarvan inwinnen van advies over deze maatregelen (zoals werkwijze, uitvoering en effectiviteit etc.);*
- *inwinnen van advies bij andere gemeenten;*
- *gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa;*
- *gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking Divosa;*
- *gebruik maken van de signalen op basis van de SEO-tool;*
- *gebruik maken van de publicatie van aanvragen van eerdere jaren en de betreffende tools op de website van de toetsingscommissie en op basis daarvan inwinnen van een advies over deze maatregelen (zoals werkwijze, uitvoering en effectiviteit etc.);*
- *advies van een extern adviesbureau voor het nemen van extra maatregelen;*
- *onder voorwaarden kunnen samenwerking met en uitvoering door een externe partij ook onder externe consultatie vallen. Dat is alleen het geval indien de consultatie duidelijk is beschreven en deze vervolgens leidt tot een maatregel, zie ook onder punt 3 externe maatregel.*

Het inschakelen van een externe voor het opstellen van de aanvraag, is géén externe maatregel.

In geval van consultatie van een groep van externen, bijvoorbeeld bij het voorleggen van een beleidsplan, volstaat het aangeven van de betrokken externen en de uit deze

groepsconsultatie opgedane inzichten en tot welke (groep van) maatregelen dit heeft geleid.

3. *Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze 'consultatie'?*
Dit is een beschrijving van een getroffen externe maatregel.

Hierna volgen nog enkele toelichtingen over de externe maatregel (n.a.v. veelgestelde vragen):

- Wat wordt verstaan onder een *maatregel*?
 - Onder een maatregel wordt verstaan: een besluit over hoe iets wordt opgelost of veranderd.
- Met '*externe*' maatregel wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie.

Onder voorwaarden gelden de volgende externe maatregelen ook:

 - Het samenwerken met een externe partij voldoet als '*externe maatregel*' mits binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
 - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als '*externe maatregel*' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.
- Wat wordt verstaan onder een *getroffen* externe maatregel.
 - Dit is een externe maatregel die voor het tijdstip van indiening van de aanvraag door het college, de gemandateerde directeur en/of de wethouder is getroffen.
 - Onder het treffen van een maatregel wordt verstaan dat het besluit is genomen en waarvan de uitvoering in gang is gezet.
- *Moet het steeds een nieuwe (aanvullende) maatregel zijn?*

Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.

Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.

In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen. Om die reden staat "aanvullende" tussen haakjes.
- *Hoeveel getroffen externe maatregelen zijn vereist?*

Het is aan het lokaal bestuur om te bepalen hoeveel maatregelen moeten worden getroffen om het tekort verder te reduceren. Dat houdt in dat de toetsingscommissie nagaat of één dan wel meerdere externe maatregel zijn getroffen. Het is aan het college en de gemeenteraad om na te gaan of en te beschrijven dat de getroffen maatregelen tezamen het tekort verder reduceren (zie onderdeel effecten).

Suggesties bij de beantwoording van B

- U kunt waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen aangeven.
- U kunt bij de getroffen maatregelen aangeven welke overwegingen hebben geleid tot het treffen van deze maatregelen en welke bronnen bij die afwegingen zijn gebruikt.
- U kunt bij het antwoord aangeven of gebruik gemaakt is van de volgende tool(s):
 - de [rekentool SEO](#)
 - de benchmark Divosa
 - de tool “informatie over eerdere aanvragen”, te vinden via de gelijknamige pagina [“Informatie over eerdere aanvragen”](#). Met deze tool kunnen aan de hand van kenmerken van gemeenten (grootteklasse, omvang tekort en arbeidsmarktregio) vergelijkbare gemeenten worden gevonden, waarbij direct zichtbaar wordt welke maatregelen deze gemeenten hebben getroffen. Dit kan nuttig zijn bij het oriënteren op de externe maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord bij voorkeur onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een extra bijdrage levert. In het geval van externe maatregelen dient ook sprake te zijn van externe consultatie.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze

bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren, Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2019 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast wordt de Benchmark door Divosa ondersteund en heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.

Ook heeft Divosa bijgedragen aan het beschikbaar komen van een tool waarin de aanvragen van de afgelopen drie jaar zijn verwerkt. De tool en aanvragen worden per VU-jaar op de website van de Toetsingscommissie gepubliceerd. Zie hiervoor de rubriek: informatie over eerdere aanvragen.